

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

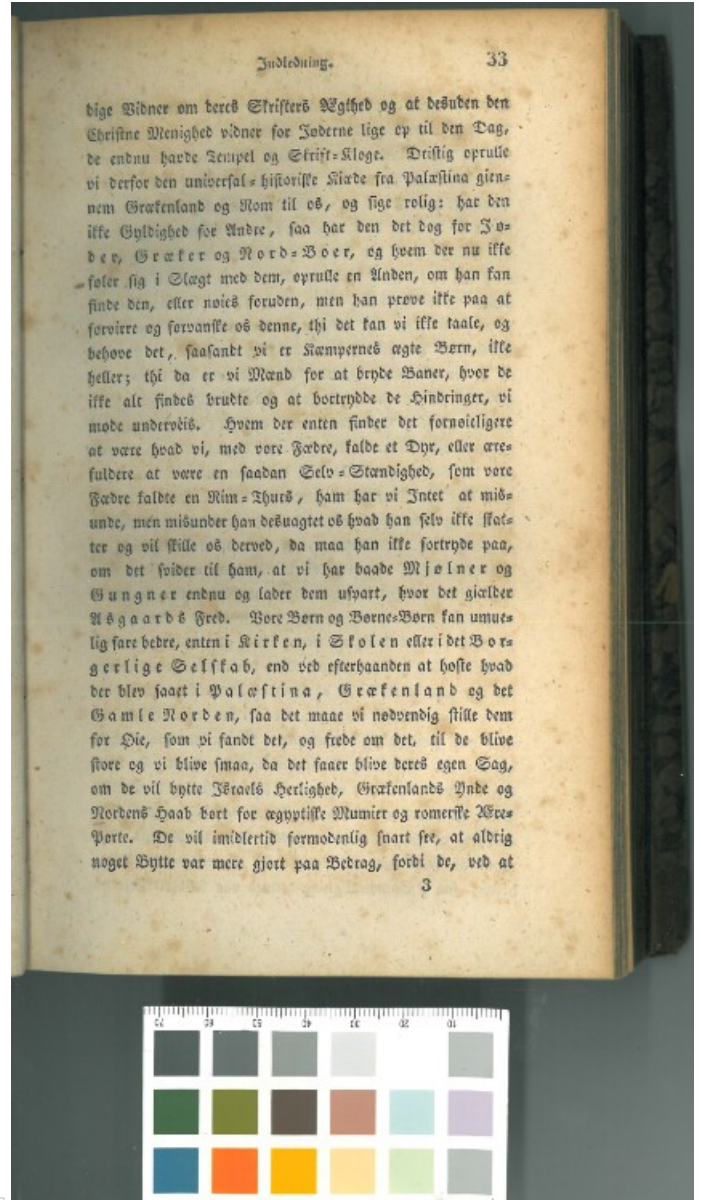
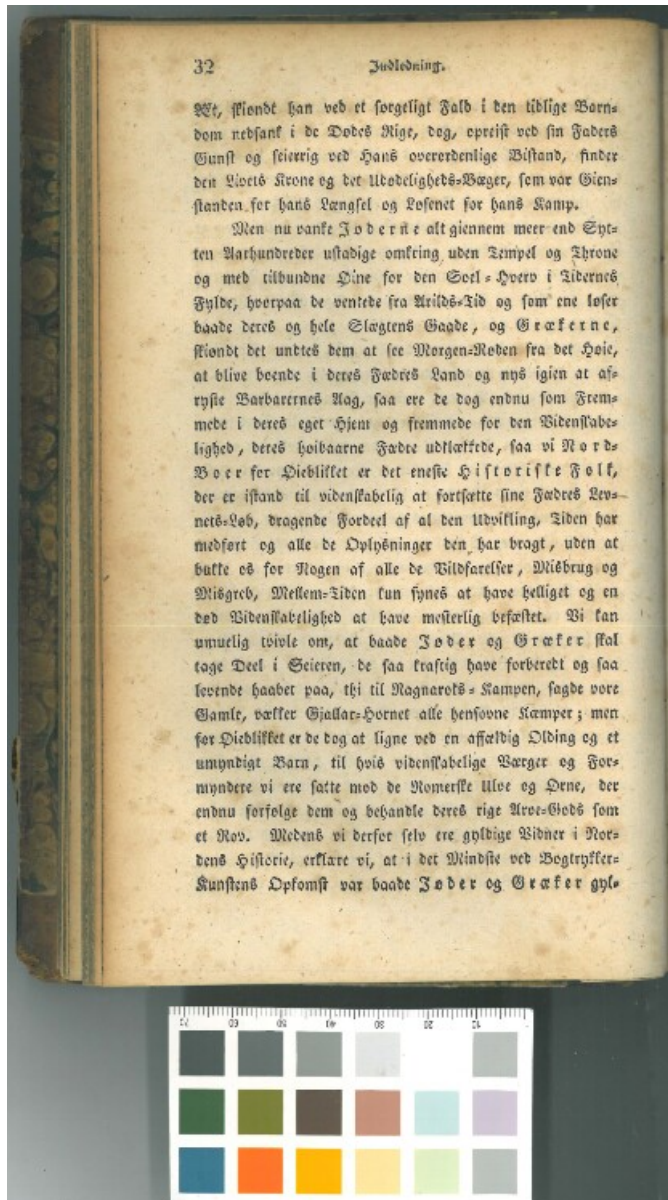
Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 32. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm2062/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

holde fast paa hvad vi overantoorde dem, faae i Tilgift alle hvad Man kan byde dem derfor, og har hvad Mennesker af vor Slagt immer traengde til, men aldrig fandt, uden hvor den Propheetiske og Apostoliske Aand soevrede over Vandene: har i Kirken en kraftig og troestelig Spaadom, der naaer til de evige Hele, i Staten en Retter-Gang, hvorved fattig-Holk kan vinde og hoermed der stiles paa al den Frihed og Lighed, Man med Rette kan ferlange, og endelig i Skolen en historisk fremfærdende Oplysning, der langsomt men sikkert udvikler Aeltes-Menneskets Forestaellinger om sig selv, om Gud og Verden, til al den Klarhed, de, uden at blive doede og tomme Begreber, i Støvet kan modtage. Saa lydelig og saa gyldig vidner allerede Erfaringen om Christendommens mageløs velsigende Virkninger i det daglige Liv og dermed paa det Børgerslige Selskab, at der hoerer hvoevell Menneske-Had eller tyk historisk Vantundighed til at onske, dem afbrutte, og Dens Fortjensler af Menneske-Aandens Udveikling til Forstand i alle Aetninger, og dereed af Oplysning og Videnskabelighed, ere vel for Dieblilket faare miskennde, men dog i Historiens Lyd for aabne Dine umiskendelige, da Troen aabenbar ligesaaavel har udviklet den Forstand, der bekempe som den der forsoarer den. Nu at tanke, at disse Virkninger kan viddlyse, uagter Man bortkastet Arbeedigheden for den levende Anskuelse af Gud og Mennesket, der aabenbar var det vieldende Princip, det er saa ufornuftigt, at man maa skamme sig ved at tiltroe Nogen den Laabelighed, der ikke selv udtrykkelig vedkiender sig den, og at ville sette den Romerske Fornuft i den Christelige Anskuelstes Sted, er, baade efter Sagens Natur og Erfaringens Vidnesbyrd, at gjore Døden til Livets, Bøld til Rettens, Tyranni til Frihedens og Barbæri til Oplysningens Statholder, saa i Sammenligning dermed var Middelelverens

groveste Overtro paa Haven knap værd at nævne som Daarskab. Dog, sikkert vil det ogsaa snart indsees overalt, hvor Løder, Graeber og Nord-Boer have aandelige Brænder, og uden for den Kred, stor eller lille, nytter det naturligvis ligesaaalid, som blandt dem der skabtes til Umaalende, at tale om den Menneske-Aand, der soevrede over Helte-Holkene og soevrer endnu over deres Børn, naar ikke Fadrenes Lante-Gang og Lunge-Maal ere bleone dem aldeles fremmede, og at de, der ikke kiende Aanden, ei heller har mindste Forstand paa dens Løbe-Bane, eller Arbeedighed for dens Maal, er saa naturligt, at det intet Dieblil maa forbause og skal kun gjore os ondt, fordi vi har den velgrundede Overbevisning, at overalt hoer der lyder et Lunge-Maal, hvori vi kan utrykke vor Lante-Gang, der hoer de som tale oprindelig til vor Slagt, om de end sank saa dybt, at vi maae skamme os ved at falde dem Brænder!

